

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.изк. Елисавета Вълчинова-Чендова (НБУ, ИИИЗК БАН)

по конкурс за академична длъжност „доцент“ по камерно пеене

за нуждите на НМА „Проф. Панчо Владигеров“ – София,

катедра „Класическо пеене“,

по чл.3, ал.1 от ЗРАСРБ , професионално направление

8.3 Музикално и танцово изкуство

с единствен кандидат: д-р Ермила Секулинова-Швайцер

I. Творческо представяне на кандидатката

Д-р Ермила Секулинова-Швайцер е възпитаник на Музикалното училище в София, в класа по пиано на известната клавирна педагожка Лидия Кутева, и на Музикалната академия – София, в класа по пиано на проф. Мара Петкова и по клавирен съпровод на проф. Савка Шопова-Маркова. По време на следването си посещава интерпретационни класове на Никита Магалоф в Женева и Амадеус Веберзинке във Ваймар и участва в майсторски класове на Ерик Верба в Лятната музикална академия – Залцбург и Рудолф Бухбиндер в Цюрих. Особено важни за професионалната ѝ изява като пианист – акомпанятор и педагог, са годините, в които тя живее в Цюрих (1990 – 2005) и работи във Фондацията за млади оперни певци на Елизабет Шварцкопф, в Цюрихската опера и в Музикалното училище в Цюрих.

От 2005 е преподавател по камерно пеене и вокални ансамбли в Нов български университет и акомпанятор в НМА „Проф Панчо Владигеров“ – София.

След 2009 д-р Ермила Секулинова-Швайцер осъществява значими професионални проекти, някои от които познавам, тъй като съм имала възможността да бъда пряк свидетел на нейната работа.

Специално ще открия CD *Bulgarian Soul* с музика на Красимир Кюркчийски с мецосопраното Веселина Кацарова (продукция на BMG), реализиран през 2003 г.

Ще посоча още включените от кандидатката три значими проекта, от които имам отлични лични впечатления: Международен проект с Швейцарската фондация за култура „Pro Helvetia”, с подкрепата на Швейцарското посолство в София – цикъл 6 концерт и семинара на Барбара Фукс – сопран (Швейцария), изпълнени в София, Пловдив и Стара Загора (2009); Международен проект за цикъл концерти „Фойерверк за Панчо Владигеров” – по случай 110 години от рождението на класика на българската музика, съвместна инициатива на Музикален център „Борис Христов”, Национален фонд „Култура” и Българските културни институти във Виена и Братислава (2010); Международен проект с Швейцарската фондация за култура „Pro Helvetia”, с подкрепата на Швейцарското посолство в София, съвместно с Барбара Фукс – сопран, концерт на фестивала Софийски музикални седмици и семинар „Музика на немски език“ (2011).

Д-р Ермила Секулинова-Швайцер има активна концертна и звукозаписна дейност с певците: Барбара Фукс, Бойко Цветанов, Веселина Кацарова, Калуди Калудов, Кирил Манолов, Крум Гълъбов, Марияна Панова, Марк Фаулър, Цветелина Малджанска и др.

Познавам много добре дисертационния ѝ труд на тема „Педагогът Любомир Пипков в камерния жанр на соловата песен с пиано“, с който тя успешно защити през 2012 г. образователната и научната степен „доктор“ (8.3. „Музикознание и музикално изкуство“). Въвеждането на ценен, непознат архив от педагогическата дейност на Любомир Пипков и анализът

на неговата работа са приноси не само за музикалната наука, но и за педагогическата работа.

Цялостната изява на д-р Ермила Секулинова-Швайцер е отличена с наградата „Златна лира“ на СБМТД за високи художествени постижения в клавирното изкуство (2013).

II Хабилитационни материали

В процедурата за академичната длъжност доцент в НМА Ермила Секулинова-Швайцер участва с: 1) **основен хабилитационен труд** – монография за житейския и професионален път на проф. Савка Шопова-Маркова, 2) **други публикации и доклади**, 3) **художественотворчески изяви**, 4) **педагогическа дейност**.

II.1. Монографията „Савка Шопова-Маркова – акомпаниятор, съдба или призвания“ (София: Акони издат, 2016. 250 с.).

Книгата е структурирана в два блока от текстове: основен текст (194 с.) и приложения и библиография (52 с.).

В основния текст въз основа на 11 разговора с проф. Савка Шопова-Маркова са проследени житейският и професионалният път на пианистката. Този път е многостранен, свързан е с изявата ѝ на пианист, педагог, общественик, в това число и с историята на дисциплината „Клавирен съпровод“ в Музикалната академия. Посоченият факт, както и цялостната професионална изява на проф. Савка Шопова-Маркова, са важни както за нейната лична творческа реализация, така и за утвърждаването на една нова за музикалното ни образование дисциплина и нейното развитие. Разговорите далеч надхвърлят личностното, засягат проблеми, които са важни за историята на музикалното изпълнителство и музикалното образование в България.

Подходът, който е приложен, е много плодотворен. Разговорите аналитично са обобщени във втората глава – „Един живот, посветен на акомпаньорското изкуство. Биография на Савка Шопова-Маркова“.

Много важни са приложенията, които авторката на книгата е направила – те документално уплътняват въведената фактология и представят цялостно респектиращото като обем и значимост многостранно професионално дело на проф. Савка Шопова-Маркова.

Книгата е приносна в много отношения. Приемам изцяло посочените от д-р Ермила Секулинова-Швайцер шест приноса. Към тях ще добавя – подобни издания са много ценни за нашата музикална култура, осветляват страници от близкото минало и съвременността, те са ценни за бъдещи изследвания. Те са важни и за музикантите – изпълнители и педагози, които са посветили професионалния си път на акомпаньорската професия.

II.2. Други публикации и доклади

С темата за работата на акомпаньора са свързани и публикациите и докладите, които авторката е посочила (8). Те са реализирани след процедурата за нейния докторат:

- Самостоятелно издание „Ролята на акомпаньора при сценичната реализация на оперни певци в национални и международни проекти“ (София: НБУ, 2014. ISBN: 978-954-535-803-6) – в книгата авторката проследява своята дейност, специално се спира на съвместната ѝ работа с Елизабет Шварцкопф и с други големи певци.

- 3 статии в специализирани издания (сп. „Артпанорама“, сп. „Музикален логос“, сп. „Университетски дневник“) – ще открия сред тях „Размисли върху проблематиката при свиренето на клавирни извлечения на две арии от опери на Моцарт“.

- 5 доклада на национални, международни и с международно участие научни конференции и семинари, засягащи различни проблеми на

интерпретацията, свързани и с нейната работа – „Песенното творчество на Франческо Паоло Тости в обучението по камерна музика“, „От първи акомпаняторски опити до постоянен партньор на Емил Камиларов“, „Размисли върху проблематиката при свиренето на клавирни извлечения, „Срещи с Красимир Кюркчийски“ на семинар на тема „Проблеми на акомпаниента в творби от български композитори“ и „Есенни импресии от къщата на Борис Христов в Рим“ (изнесени на семинари на сдружение „Акомпанятори“ към СБМТД).

II.3. Художественотворчески изяви

В справката на кандидатката подборно са посочени 38 изяви през последните 4 – 5 години (2013 – 2017).

Имам наблюдения върху нейната активност, върху работата ѝ с певци и концертните ѝ изяви, които високо оценявам. На сцената тя успешно партнира на утвърдени изпълнители. В изявите ѝ с младите хора, включително започващи своя артистичен път, се откроява приносът ѝ на педагог. Независимо дали са концерти по определен повод, репертоарно тематични или са свързани с регулярната ѝ педагогическа дейност, тези концерти или концертни участия се отличават с подбрана с вкус програма, в тях проличава сериозната ѝ работа с изпълнителите, която е видима в постигнатите резултати.

Специално ще подчертая широката езикова култура на д-р Ермила Швайцер, възможността да контактува свободно на различни езици е предимство в нейните работи.

II.4. Педагогическа дейност

Преподавателската дейност на кандидатката в НМА е свързана с работа с изявени студенти във Вокалния факултет, включително при подготовката им за национални и международни конкурси.

Посочени са имената на: Анита Огнянова, Надежда Кондаклиева, Ралица Ралинова, Йоана Кадийска, Никола Иванов, Петър Димов, Валери Турманов, Константин Мечков, Станислава Момекова, Емил Иванов, Кирил Хавезов и др.

III. Заключение: Всичко това ми дава основания високо да оценя цялостната дейност на кандидатката и убедено да предложа д-р Ермила Секулинова-Швайцер да бъде избрана на академичната длъжност „доцент“ по камерно пеене за нуждите на НМА „Проф. Панчо Владигеров“, катедра „Класическо пеене“.

София, 12.01.2018